

Sygn. akt VIII AKa 308/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Piotr Schab

Sędziowie: SA – Izabela Szumniak

SO (del.) – Anna Grodzicka - spr.

Protokolant: Weronika Grieger

przy udziale prokuratora Szymona Liszewskiego oraz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. K.

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2024 r.

sprawy P. C., syna N. i H. z domu K., urodzonego (...) w G.

oskarżonego o czyn z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 5 maja 2023 r., sygn. akt XII K 233/18

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę oskarżonego P. C. Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VIII AKa 308/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 maja 2023 r., sygn. akt XII K 233/18

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy i jego pełnomocnik

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	Uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p style="text-align: center;">STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego A. K. – apelacja k. 1010-1016.</p> <p>Obraza przepisów prawa procesowego, która miała istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 2 , art. 4, art. 7 i 410 k.p.k. poprzez zaniechanie realizacji zasady dążenia do prawdy materialnej i wyjaśnienia okoliczności dotyczących zarzucanego oskarżonemu czynu, naruszenie zasady obiektywizmu oraz przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego – wyszczególnienie okoliczności uzasadniających zarzut jak w punktach 1-7 apelacji.</p> <p>Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia mający istotny wpływ na treść wydanego wyroku, tj. przyjęcie przez Sąd I instancji, że:</p> <p>1. w czasie wyprowadzania pokrzywdzony wyrywał się ochroniarzowi i uderzył się prawą stroną okolicy skroniowej głowy o słup podporowy w wyniku czego doszło do licznych obrażeń stanowiących rozstrój zdrowia na czas przekraczający 7 dni, a zatem, iż to pokrzywdzony samodzielnie doprowadził do uderzenia swoją głową o słup podporowy podczas, gdy materiał dowodowy zebrany</p>	<p># zasadny (zarzut obrazy prawa procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych)</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny (zarzut obrazy prawa materialnego z apelacji prokuratora)</p>

w postępowaniu, w tym zapisy monitoringu, zeznania świadków E. R., K. Z. wskazują, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu i swoim działaniem spowodował uderzenie głową pokrzywdzonego o ceglany słup powodując u A. K. obrażenia ciała w postaci złamania podstawy czaszki, złamania piramidy kości skroniowej lewej z krwawieniem podpajęczynówkowym stanowiącym chorobę realnie zagrażającą życiu w ten sposób, że pełniąc obowiązki pracownika ochrony pubu, używając siły fizycznej, usiłując wyprowadzić pokrzywdzonego z lokalu doprowadził do upadku A. K. i uderzenia głową o ceglany filar, co spowodowało odniesienie przez pokrzywdzonego opisanych obrażeń ciała;

2. w wyniku kolejnej interwencji ochroniarzy pracujących w pubie pokrzywdzony zachowywał się agresywnie, więc postanowiono wyprowadzić go z lokalu podczas, gdy z zeznań świadków wynika, iż interwencja ochrony miała miejsce już po opanowaniu problematycznej sytuacji przez samych jej uczestników i żadna interwencja ochrony nie była potrzebna by zachować porządek i spokój w klubie.

Prokurator – apelacja k. 994-995.

Obraza prawa materialnego w postaci art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 256 § 1 pkt 2 k.k. wyrażająca się w błędnym zakwalifikowaniu czynu popełnionego przez P. C. jako przestępstwa z art. 256 § 1 pkt 2 k.k. podczas, gdy w rzeczywistości stanowił on przestępstwo z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść zapadłego orzeczenia, polegający na przyjęciu, iż pokrzywdzony mógł samodzielnie zadać sobie obrażenia w postaci złamania podstawy czaszki, złamania piramidy kości skroniowej lewej z krwawieniem podpajęczynówkowym stanowiącym chorobę realnie zagrażającą życiu, z pominięciem wydania opinii biegłego w tej sprawie.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzuty obu apelacji (w zakresie obrazy prawa procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych) okazały się zasadne.</p> <p>Przyznać należy rację pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego, który zarzuca, że Sąd Okręgowy dopuścił się istotnej, a zatem bez wątpienia mogącej rzutować na treść zaskarżonego orzeczenia, obrazy przepisów prawa procesowego, w szczególności zaś art. 4, 7 i art. 410 k.p.k. Trafny pozostaje także zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (podniesiony w obu apelacjach) mający wpływ na jego treść polegający na wyrażeniu poglądu, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, iż to oskarżony swoim zachowaniem spowodował u A. K. obrażenia ciała uderzając głową pokrzywdzonego o ceglany słup.</p> <p>Ustalenia co do braku możliwości przypisania oskarżonemu sprawstwa czynu określonego w art. 156 § 1 pkt 2 k.k. lub art. 156 §</p>		

2 k.k. (względnie z art. 157 § 3 k.k.), uznać należy za dowolne, gdyż – jak słusznie zarzucają skarżący – Sąd pierwszej instancji dokonał wadliwej oceny dowodów, w tym zeznań K. Z. i E. R., pomijając twierdzenia świadków, z których wynikało, że to na skutek działań podjętych przez oskarżonego doszło do spowodowania obrażeń ciała u pokrzywdzonego.

Cytowane w apelacji pełnomocnika, a wynikające z akt sprawy fragmenty zeznań świadków, wskazują, że P. C. wyprowadzając pokrzywdzonego z lokalu uderzył jego głową o ceglany słup, na skutek czego ten stracił przytomność i upadł.

Istotny przy tym jest fakt, iż pokrzywdzony był wyprowadzany w pozycji, w której miał skrępowane ruchy. W tym zakresie należy odwołać się do zeznań K. Z., który podał: „A. trzymany był z wykręconymi rękoma do tyłu”, „A. bardziej był wyprowadzany przez ochroniarza i nie miał kontroli nad tym, jak idzie. Kiedy szedł z wykręconymi rękoma, to nastąpiło uderzenie o ceglany mur (...)”. „Nie było takiego momentu, że A. był swobodny”, „A. się szarpał, ochroniarz chciał go mocniej spacyfikować, trzymał go z wykręconymi rękoma. Oskarżony przyciskając A. do ściany, spowodował, że A. uderzył głową o słup” (k. 552v), „Nie było tak, że ochroniarz popchnął A., żeby wleciał na słup, ale prowadził go tak, że A. uderzył o słup, a można było słup ominąć (...)”. Ochroniarz miał dużo większą kontrolę niż sam A. (...). „W momencie uderzenia przez A. w słup, ochroniarz był przodem do słupa. Moim zdaniem ochroniarz widział słup” (k. 553), „Widziałem moment uderzenia o słup. To nie

mógł być ruch pokrzywdzonego, bo był na tyle przytrzymany, że jego ruch nie mógł spowodować takiego uderzenia o słup” (k. 702). „W czasie uderzenia o słup A. nadal był w uchwycie ochroniarza” (k. 703), co może przemawiać za tym, że obrażenia ciała – o ile nie zostały zadane umyślnie – powstały w wyniku zachowania oskarżonego, który wyprowadzając pokrzywdzonego z lokalu panował nad nim, miał nad nim kontrolę i – w tych uwarunkowaniach – musiał uświadamiać sobie możliwość spowodowania u A. K. skutków w postaci obrażeń ciała. Nawet jeśli do urazu doszło przypadkowo, to nie zwalnia to oskarżonego z odpowiedzialności karnej za tak spowodowany skutek.

Kodeks nie określa bliżej zachowania sprawcy, realizującego znamiona typów czynów opisanych w art. 156 § 1-3 k.k. Realizować będzie te znamiona każde zachowanie, które stanowić może podstawę obiektywnego przypisania skutku w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Będą to więc zachowania, które niosą ze sobą istotne zwiększenie niebezpieczeństwa nastąpienia takiego skutku albo występujące już niebezpieczeństwo jeszcze istotnie zwiększają (por. wyrok SN z dnia 1 grudnia 2000 r., IV KKN 509/98, OSNKW 2001, nr 5-6, poz. 45). Istotą tych zachowań będzie naruszenie reguł postępowania z takim dobrem prawnym, jakim jest zdrowie drugiego człowieka. Z kolei przestępstwo określone w art. 156 § 2 k.k. charakteryzuje się nieumyślnością w znaczeniu art. 9 § 2 k.k. Sprawca nie mając zamiaru spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, powoduje

go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo przewidywania przez sprawcę możliwości spowodowania takiego skutku lub obiektywnej możliwości takiego przewidywania. Uwagi te dotyczą również czynu z art. 157 § 3 k.k.

Sąd pierwszej instancji nie przeanalizował należycie zachowania oskarżonego w tym aspekcie pomijając okoliczności wynikające z zeznań świadka K. Z.. Jednocześnie Sąd Okręgowy – jak wynika z uzasadnienia wyroku – bezzasadnie przyjął, że w toku rozprawy świadek oświadczył, że nie może ocenić czy uderzenie o słup było skutkiem działania pracownika ochrony, czy pokrzywdzonego. Jak słusznie podnosi pełnomocnik z wypowiedzi świadka wynika, że nie jest w stanie stwierdzić czy do urazu doszło na skutek zamierzonego (intencjonalnego) działania oskarżonego przez uderzenie głową pokrzywdzonego o słup, czy przypadkowo, na skutek nieumiejętnego wyprowadzania pokrzywdzonego z lokalu. Do takiej konkluzji skłania całościowa analiza wypowiedzi świadka. Uznać zatem należy, że wnioski wyprowadzone przez Sąd I instancji z analizy zeznań świadka są nieprawidłowe. Stanowisko Sądu meriti jest przy tym niekonsekwentne, gdyż uznając zeznania K. Z. za wiarygodne i przyjmując ten dowód za podstawę ustaleń fakt spowodowania obrażeń ciała A. K. przez P. C. uznał za nieudowodnione. Nieuprawnione jest również stanowisko Sądu, że na zeznania świadka mogły mieć wpływ zeznania E. R., która publicznie prezentowała swoje przekonanie co do intencji i zamiaru oskarżonego. Tego rodzaju okoliczność nie wynika

z żadnego dowodu, w szczególności zeznań samego K. Z..

Rację ma również pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucając, że Sąd I instancji bezpodstawnie odmówił wiary zeznaniom E. R. uznając, że w/w nie mogła zaobserwować przebiegu zdarzenia w momencie uderzenia przez pokrzywdzonego głową o słup. Zakwestionowanie waloru dowodowego zeznań świadka w podanych fragmentach, a w konsekwencji wyeliminowanie tego dowodu z podstawy ustaleń, jawi się jako nieprawidłowe.

Podważając walor dowodowy zeznań świadka Sąd pierwszej instancji pominął, że zeznania świadka cechują się wewnętrzną spójnością i konsekwencją, zawierają szczegóły co do opisu sytuacji będącej przedmiotem postępowania. Świadek konsekwentnie twierdziła, że widziała jak ochroniarz (oskarżony) uderzył pokrzywdzonego o słup podporowy. Całokształt ujawnionych okoliczności wskazuje na szczerść i spójność wypowiedzi świadka. Sąd Apelacyjny nie dostrzega takich okoliczności, które mogłyby zdyskredytować wiarygodność zeznań E. R.. Zeznania można by było odrzucić, gdyby cechowały się brakiem precyzji, były niekonsekwentne, wewnętrznie lub z innymi dowodami sprzeczne. Tymczasem zeznania E. R. są spójne, logiczne oraz konsekwentne.

Analiza zeznań świadka w zestawieniu z pozostałym materiałem dowodowym pozwala uznać, że świadek widziała przebieg zdarzenia, w szczególności mogła zaobserwować moment uderzenia

głową pokrzywdzonego o ślup. Stanowisko Sądu I instancji co do krytycznej oceny zeznań świadka nie jest przekonujące. Opiera się wyłącznie na analizie sekwencji czasowej zapisów nagrań monitoringu, co w ocenie Sądu odwoławczego nie może mieć decydującego znaczenia dla prawidłowej oceny zeznań świadka. Sąd Okręgowy nie przedstawił szerszej argumentacji w tym zakresie, w szczególności nie wskazał z jakich powodów zapis monitoringu miałby świadczyć o tym, że świadek nie zaobserwowała kluczowego momentu zdarzenia. Sąd nie ustrzegł się także wewnętrznych sprzeczności z jednej strony przyjmując, że E. R. była jedną z osób, która widziała zdarzenie będące przedmiotem sprawy, by następnie uznać, że zgodnie z zapisem monitoringu miała możliwość zaobserwowania samego końca zdarzenia. Ponadto, w uzasadnieniu wyroku, przy ocenie dowodów uwzględnionych przy ustaleniu faktów, Sąd stwierdził, że „Zeznania E. R. są wiarygodne co do okoliczności pobocznych oraz zaistnienia uderzenia w ślup”. Taki sposób prezentowania rozważań budzi zastrzeżenia nie dając podstaw do oceny czy wnioski wyprowadzone z analizy materiału dowodowego są prawidłowe.

Wobec powyższego stanowisko Sądu sprowadzające się do konkluzji, że brak jest dowodów pozwalających na uznanie, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu czy też jakiegokolwiek innego w ramach tego zarzutu nie zasługuje na akceptację. Sąd Okręgowy nie przeanalizował w sposób właściwy wszystkich ujawnionych w sprawie okoliczności wydając wyrok uniewinniający z

pominięciem dowodów, których wymowa miała charakter wyraźnie obciążający. W konsekwencji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że pokrzywdzony samodzielnie doprowadził do uderzenia głową o słup podporowy wyrywając się z uchwytu oskarżonego, jest w pełni zasadny.

Ustalenia faktyczne nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów tylko wtedy, gdy poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej lub logicznej i jest zgodna ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Nieuwzględnienie lub nienależyte uwzględnienie kryteriów obiektywnych w postaci reguł logiki, wiedzy, czy doświadczenia życiowego w procesie oceny dowodów lub pominięcie części istotnych dowodów powoduje, że taką ocenę należy uznać dowolną, a nie swobodną.

Sąd I instancji nie dokonał wszechstronnej oceny zgromadzonych dowodów zgodnie z regułami określonymi w art. 7 k.p.k. W takiej sytuacji nie mogą być uznane za trafne – jako co najmniej przedwczesne – poczynione w sprawie ustalenia faktyczne.

Nie ulega wątpliwości, że w procesie karnym przy dokonywaniu tej oceny należy brać pod uwagę zasadę domniemania niewinności i wiążącą z tym regułę in dubio pro reo, ale jednocześnie - w kontekście trafnej reakcji karnej - należy uwzględniać dyrektywy, o których mowa w art. 4 i 7 k.p.k., aby wydane

orzeczenie pozostawało w zgodzie z zasadą obiektywizmu i prawdy materialnej. Nie kwestionując - co do zasady - wynikającego z art. 7 k.p.k. uprawnienia Sądu meriti do uznania jednych dowodów za wiarygodne oraz odmówienia przymiotu wiarygodności innym, wskazać należy, że realizacja tego uprawnienia nie może oznaczać dowolności ocen. Sąd winien kierować się zasadą obiektywizmu, prawidłowego rozumowania oraz niesprzeczności, a zajmując stanowisko co do istotnych w sprawie kwestii przytaczać rzeczowe i logiczne argumenty.

W sytuacji bowiem, gdy w sprawie występuje przeciwstawienie jednych dowodów innym na Sądzie I instancji ciąży obowiązek przeprowadzenia wnikliwej, rzetelnej analizy wiarygodności poszczególnych dowodów z uwzględnieniem dyrektyw, o których mowa w art. 7 k.p.k. Sąd I instancji z równą starannością i stosując te same kryteria zobligowany jest rozważyć dowody korzystne i niekorzystne dla oskarżonego, ocenić ich znaczenie dla potrzeb ustaleń oraz odnieść się do nich w pisemnym uzasadnieniu wyroku.

Ukształtowanie przekonania Sądu co do faktycznej podstawy wyroku winno nastąpić po dokonaniu wszechstronnej analizy materiału dowodowego oraz wynikających z tych dowodów okoliczności, zgodnie z zasadami logiki, prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego.

Nie dokonując oceny czy zebrane dowody pozwalają na pewne ustalenie winy, skorzystanie z reguły, o której mowa w

art. 5 § 2 k.p.k., nie było prawidłowe. Podkreślić należy, że zasada wyrażona w tym przepisie nie może stanowić podstawy do uproszczonego traktowania wątpliwości. Dotyczy ona bowiem nie wszystkich wątpliwości, jakie mogą pojawić się w toku prowadzonego postępowania, lecz jedynie tych, których nie sposób rozstrzygnąć w oparciu o treść zgromadzonych w sprawie dowodów, płynących z nich wniosków, zasad wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2009 r. w sprawie II KK 36/09, OSNKW 80/09).

Uchybienia w zakresie nieprawidłowej oceny materiału dowodowego przełożyły się na trafność poczynionych ustaleń faktycznych. Omówione uchybienia są wystarczające do stwierdzenia wadliwości zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do zarzutu obrazy prawa materialnego podniesionego w apelacji prokuratora stwierdzić należy, że ten zarzut nie jest zasadny. Po pierwsze, Sąd Okręgowy uniewinniając oskarżonego nie przypisał mu żadnego przestępstwa. Nie mógł zatem dopuścić się obrazy art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Dostrzeżone przez prokuratora uchybienie w zakresie wskazania w wyroku błędnej kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego należy traktować w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej podlegającej sprostowaniu w trybie art. 105 k.p.k.

Wniosek

Wniosek o zmianę wyroku poprzez wskazanie, że P. C. dopuścił się

zasadny (wniosek o uchylenie wyroku)

<p>przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.k., a nie z art. 256 § 1 pkt 2 k.p.k.</p> <p>Wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji – obie apelacje.</p>	<p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny (wniosek o zmianę wyroku)</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia wniosku o zmianę wyroku w kierunku postulowanym przez skarżących.</p> <p>Zasadność wniosków o uchylenie wyroku. Trafność argumentacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zarzucającej wadliwą ocenę zgromadzonych dowodów wskazujących na sprawstwo oskarżonego oraz regulacja art. 454 § 1 k.p.k. przesądziły o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	<p>-----</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>-----</p>	<p>-----</p>
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięzłe o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięzłe o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		
Uwzględniając warunki dopuszczalności orzekania kasatoryjnego przez Sąd odwoławczy wskazać należy, że punktem wyjścia jest ocena przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania nie tylko pod kątem potrzeby ponownego przeprowadzenia czynności dowodowych i pozadowodowych, ale także w aspekcie czy przeprowadzone postępowanie		

sądowe spełniło standard rzetelnego procesu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że względna przyczyna odwoławcza może również stanowić o naruszeniu prawa strony do rzetelnego procesu (postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2000 r., III KZ 85/00, postanowienie SN z dnia 5 marca 2019 r., IV Ko 8/19, nie publikowane). Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości może być konsekwencją wadliwości przebiegu przewodu sądowego przeprowadzonego przez Sąd I instancji z uwagi na naruszenie określonych przepisów procesowych. Niewątpliwie na gruncie art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. chodzi o potrzebę ponownego przeprowadzenia czynności w przewodzie sądowym z różnych przyczyn, zarówno dowodowych, jak i pozadowodowych (por. D. Świecki, Komentarz do kodeksu postępowania karnego). Ponowne przeprowadzenie przewodu sądowego w całości z przyczyn dowodowych dotyczy sytuacji, gdy sąd pierwszej instancji nieprawidłowo przeprowadził lub ocenił dowody, albo gdy sąd pierwszej instancji w ogóle nie ujawni żadnych dowodów, choć oprze na nich wyrok.

Postępowanie przed sądem pierwszej instancji powinno zostać przeprowadzone ponownie, jeżeli w kontekście wszystkich okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia w kwestii odpowiedzialności karnej, było ono w istocie całkowicie nieprzydatne dla osiągnięcia tego celu, z obiektywnego punktu widzenia nie prowadzące do możliwości poczynienia trafnych

ustaleń faktycznych (Komentarz do kodeksu postępowania karnego pod red. J. Skorupki).

Sąd odwoławczy miał na uwadze stanowisko wyrażone w **uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie I KZP 3/19**, gdzie stwierdzono, że konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniająca potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w Sądzie pierwszej instancji.

5.3.1.3.1.

Konieczność
postępowania

umorzenia

art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia

5.3.1.4.1.

art. 454 § 1 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia

Wystąpienie przeszkody w postaci reguły ne peius, o której mowa w art. 454 § 1 k.p.k., uniemożliwia Sądowi odwoławczemu orzekanie reformatoryjne. W realiach niniejszej sprawy jedynym

możliwym rozstrzygnięciem pozostaje uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy powtórzy postępowanie dowodowe w całości, eliminując błędy i uchybienia zaistniałe w toku dotychczasowego postępowania oraz należycie wyjaśniając, a następnie wszechstronnie rozważając wszystkie istotne okoliczności stosownie do tego, o czym była mowa w uzasadnieniu.

Należy ponownie przesłuchać oskarżonego, pokrzywdzonego i świadków, w tym E. R. i K. Z., dążąc do pełnego wyjaśnienia okoliczności przedmiotowego zdarzenia. W miarę potrzeby Sąd Okręgowy dopuści też inne dowody, o ile konieczność ich przeprowadzenia ujawni się w dalszym toku postępowania. Do oceny Sądu pozostają zatem wnioski dowodowe zawarte w apelacji prokuratora (k. 994v). Należy w sposób nie budzący wątpliwości ustalić czy obrażenia doznane przez pokrzywdzonego mogą być kwalifikowane jako ciężki uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

W oparciu o zgromadzony i należycie ujawniony materiał dowodowy, oceniony stosownie do wskazań art. 4 i 7 k.p.k., z uwzględnieniem uwag poczynionych w niniejszym uzasadnieniu, jak też z rozważeniem pozostałych twierdzeń podniesionych w apelacjach, Sąd I

instancji winien dokonać pełnych ustaleń faktycznych, przeprowadzić wnikliwą, szczegółową, bezstronną, logiczną i wszechstronną analizę materiału dowodowego. W realiach sprawy – o ile Sąd dojdzie do przekonania o winie oskarżonego - koniecznym będzie przeprowadzenie oceny jego zachowania także na płaszczyźnie nieumyślnego spowodowania obrażeń ciała na gruncie art. 156 § 2 k.k. lub art. 157 § 3 k.k.

Jeśli natomiast zajdzie konieczność sporządzenia na piśmie uzasadnienia wyroku Sąd I instancji zadba o to, by spełniało ono wymogi określone w art. 424 k.p.k., zwłaszcza zaś by dawało możliwość dokonania pełnej, merytorycznej kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia oraz prawidłowości rozumowania, które doprowadziło Sąd do określonych ustaleń i wniosków. Przedstawiona argumentacja opierać się musi na pełnej i rzeczywistej treści dowodów ocenianych w oparciu o tożsame kryteria oraz uwzględniać wszystkie wynikające z nich okoliczności. Należy zwrócić uwagę tak na dowody odciążające, jak i obciążające unikając ocen, które cechuje dowolność odzwierciedlająca błędy natury faktycznej lub logicznej.

Dopiero ponowne przeprowadzenie wszystkich istotnych w sprawie dowodów, a także kompleksowa analiza całości materiału dowodowego pozwoli Sądowi I instancji wypracować przekonanie co do faktycznej podstawy rozstrzygnięcia, aby ostateczne stanowisko Sądu pozostawało pod ochroną art. 7 k.p.k.

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Z uwagi na wydanie wyroku o charakterze kasatororyjnym Sąd odwoławczy nie rozstrzygał o kosztach procesu, nie jest to bowiem orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 626 § 1 k.p.k.

7. PODPIS
SSA Izabela Szumniak SSA Piotr Schab SSO del. Anna Grodzicka

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	całość wyroku – uniewinnienie	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,		

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	Uchylenie	#	Zmiana

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	całość wyroku – uniewinnienie		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# Zmiana